

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษากระบวนการสร้างเครือข่าย และค้นหารูปแบบการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายผู้สูงอายุในชุมชน ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบด้วยตัวแทนผู้สูงอายุจำนวน 10 คน ตัวแทนผู้ดูแลจำนวน 10 คน และผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการด้านการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน จำนวน 15 คน รวมทั้งหมด 35 คน รวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (Focus group) และสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการสร้างเครือข่ายผู้สูงอายุในชุมชนตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่ากระบวนการสร้างเครือข่ายการดำเนินงานให้เป็นรูปธรรม ต้องได้รับการสนับสนุนจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้สูงอายุผู้ดูแล และผู้ดำเนินการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ โดยมีกระบวนการตั้งแต่การคัดเลือกคณะกรรมการในรูปแบบคณะกรรมการผู้สูงอายุในพื้นที่ การคัดเลือกประกอบด้วย 1). การจัดตั้งตัวแทนภาคผู้สูงอายุและผู้ดูแลในพื้นที่ ต้องมาจากการคัดเลือกโดยกลุ่มผู้สูงอายุและผู้ดูแล 2). การจัดตั้งตัวแทนภาคประชาชนผู้เกี่ยวข้อง ควรเป็น ผู้ใหญ่บ้าน อสม. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อบต.ย่านยาว ซึ่งกลุ่มเหล่านี้ จะมีผลต่อการขับเคลื่อนนโยบายด้านการดูแลผู้สูงอายุ และการบริหารจัดการงบประมาณในพื้นที่ 3). การร่วมกำหนดรูปแบบการทำงานร่วมกันตั้งแต่การวางแผน จนถึงขั้นตอนการประเมินผล

2. รูปแบบการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายผู้สูงอายุ ใช้รูปแบบการสร้างและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกันของทุกภาคส่วน โดยมีรูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมคือ 1). กำหนดบทบาทหน้าที่คณะกรรมการเครือข่ายให้เป็นรูปธรรม โดยใช้ในรูปแบบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลผู้สูงอายุในตำบล 2). มีการกำหนดจัดระบบหล่อเลี้ยง เกื้อหนุน การดำเนินงานด้านการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน 3). การบริหารจัดการเครือข่ายแบบมีส่วนร่วม โดย 3.1). มีการให้ข้อมูลข่าวสารความรู้ แลกเปลี่ยนข้อมูล สถานการณ์ภาวะสุขภาพ ปัญหาที่พบ และ แนวทางแก้ไข โดยใช้เวทีการประชาคมในหมู่บ้าน 3.2). มีการเตรียมความพร้อมของภาคี โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม โดยการกำหนดบทบาทหน้าที่การดำเนินงานร่วมกัน และ 3.3). สร้างแรงจูงใจในการดำเนินงาน โดยวางเป้าหมายที่สำคัญคือผู้สูงอายุในตำบลย่านยาวมีภาวะสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี

ข้อเสนอแนะในการการดำเนินการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาผลลัพธ์ และศักยภาพความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายหุ้นส่วนการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน

คำสำคัญ: ผู้สูงอายุ ภาคีเครือข่าย รูปแบบการดูแลสุขภาพ